

УКРАЇНА

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

голови обласної державної адміністрації

15.02.2017

№ 54

Про стан оплати праці та заходи щодо легалізації заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях області

Президентом України П.О. Порошенком та Урядом України підвищення рівня заробітної плати, забезпечення додержання законодавства про оплату праці визначено одним із пріоритетних напрямів діяльності органів державної влади усіх рівнів.

Середньомісячна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника області за 2016 рік становила 5081 грн., що складає 98 % від середнього її розміру по Україні (5183 грн.).

При цьому, якщо у 2015 році темпи зростання заробітної плати в області стабільно на 2-3 % випереджали середні темпи по Україні, то в 2016 році вони суттєво уповільнилися. Так, за підсумками 2016 року цей показник в області на 2,5 відсоткових пункта відставав від середньоукраїнського (121 % проти 123,5 %), що зумовлено, насамперед, падінням темпів зростання заробітної плати у промисловій галузі області (у переробній промисловості – 116,9 % проти 124 % у цій галузі по Україні), де зайнято понад 38 % штатної чисельності працівників регіону.

Крім того, суттєво нижчими порівняно з Україною в області залишалися розміри заробітної плати працівників низки видів економічної діяльності таких, як: фінансова та страхова діяльність (у січні-листопаді 2016 року в області – 5778 грн., по Україні – 10085 грн.), оптова та роздрібна торгівля (3743 грн. і 5769 грн.), професійна, наукова та технічна діяльність (5991 грн. і 7820 грн.), будівництво (3014 грн. і 4594 грн.), мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (3767 грн. і 4732 грн.), сільське господарство (3245 грн. і 4132 грн.) тощо.

Внаслідок цього індекс реальної заробітної плати за 2016 рік по відношенню до 2015 року в області склав 107,3 % проти 109 % по Україні.

Динаміка погашення заборгованості з виплати заробітної плати в області тривалий час визначається ситуацією на підприємствах державного сектору економіки, що підпорядковані центральним органам виконавчої влади. Так, за 2016 рік борги цих підприємств зросли в 1,4 раза - від 38,6 млн. грн. до 52,9 млн. грн., що становить 77,6 % від загальної заборгованості по області.

У результаті загальна сума заборгованості з заробітної плати по області протягом 2016 року зросла на 9,8 млн. грн., або на 16,8 %, і на 01.01.2017 склала 68,2 млн. грн.

Найбільшими боржниками в області залишаються підприємства державного сектору економіки: ВАТ “Запоріжжяобленерго” (32,7 млн. грн.), ЗДП “Кремнійполімер” (5,8 млн. грн.), ДП “Запорізький облавтодор” (3,6 млн. грн.), ДП “ДП “Запоріжцивільпроект” (3,5 млн. грн.), ЗДП “Радіоприлад” (1,9 млн. грн.), ДП “Мелітопольський завод “Гідромаш” (1,2 млн. грн.), ДП “Хлібна база № 74” (1,2 млн. грн.).

За 2016 рік заборгованість підприємств приватної форми власності скоротилася на 1,9 млн. грн. (на 11,3 %) і становила 15,3 млн. грн., або 22,4 %, загальної суми по області. Борги підприємств комунальної власності скоротилися у 75 раз – від 2,6 млн. грн. до 34,2 тис. грн., або до 0,1 % від загальної суми боргів підприємств області.

Слід зазначити, що за 2016 рік чисельність застрахованих у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування осіб (найманих працівників і фізичних осіб-підприємців) в області зросла на 17,7 тис. осіб, або на 3,9 %, і на 01.01.2017 склала 467 тис. осіб.

Проте, різниця між обсягами зайнятого населення, що визначається за методологією МОП (737,9 тис. ос.), і чисельністю осіб, за яких сплачується єдиний соціальний внесок, вказує на поширення “тіньової” зайнятості, яка за орієнтовними оцінками складає в області близько 37 % працюючих. Ще одним свідченням нелегальних трудових відносин є надто низький рівень заробітної плати в названих вище галузях економіки та у малому підприємстві.

У цілому таке становище свідчить про недостатню роботу органів місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо забезпечення дотримання законодавства про оплату праці суб'єктами господарювання. Потребує удосконалення робота щодо координації дій з цього питання органів Державної фіскальної служби України, Пенсійного фонду України, Державної служби України з питань праці, правоохоронних органів, організацій роботодавців і профспілок.

Керуючись статтями 16, 24, 28 Закону України “Про місцеві державні адміністрації”, з метою реалізації урядових завдань щодо підвищення рівня заробітної плати працівників області шляхом забезпечення додержання законодавства про оплату праці, насамперед в частині дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, легалізації заробітної плати та погашення заборгованості з неї, а також враховуючи результати розгляду на засіданні колегії облдержадміністрації:

1. Першому заступнику голови облдержадміністрації, заступникам голови облдержадміністрації, заступнику голови – керівнику апарату облдержадміністрації згідно з функціональним розподілом обов'язків організувати та особисто координувати роботу галузевих департаментів та управлінь облдержадміністрації щодо сприяння підвищенню рівня заробітної плати в галузях економіки області, додержання чинного законодавства з оплати праці, передусім у частині мінімальних гарантій з оплати праці, своєчасності виплати заробітної плати, погашення заборгованості з неї, легалізації заробітної плати, а також погашення боргів зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та обов'язкових платежів до Пенсійного фонду України, та постійно інформувати голову облдержадміністрації на оперативних нарадах про проблемні питання.

2. Повноважним представникам від облдержадміністрації до робочої комісії з питань підготовки проекту територіальної угоди на 2017-2020 роки, склад якої затверджено розпорядженням голови облдержадміністрації від 18.10.2016 № 606, наполягати на включенні до проекту територіальної угоди конкретних зобов'язань сторін щодо поліпшення стану оплати праці та зайнятості населення області.

3. Затвердити Заходи щодо легалізації заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях Запорізької області (далі – Заходи щодо легалізації заробітної плати), що додаються.

4. Доручити керівникам структурних підрозділів облдержадміністрації, запропонувати керівникам територіальних органів центральних органів виконавчої влади в Запорізькій області забезпечити виконання Заходів щодо легалізації заробітної плати.

Інформацію про проведену роботу надавати для узагальнення до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом.

5. Доручити головам райдержадміністрацій, рекомендувати міським головам міст обласного значення:

1) організувати та особисто очолити роботу щодо забезпечення додержання законодавства про оплату праці, насамперед в частині дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, своєчасності виплати заробітної плати, погашення заборгованості з неї; виведення заробітної плати з “тіні” та легалізації зайнятості населення, а також ліквідації заборгованості з платежів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

2) забезпечити виконання Заходів щодо легалізації заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях Запорізької області на відповідних територіях;

3) розглянути на засіданнях колегій, розширених нарадах за участю сторін соціального діалогу стан оплати праці на відповідних територіях з метою визначення конкретних заходів щодо його поліпшення;

4) вжити заходів щодо підвищення ефективності роботи територіальних комісій з питань погашення заборгованості з заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат;

5) сприяти розвитку соціального діалогу між місцевою виконавчою владою, територіальними організаціями роботодавців і профспілок для досягнення збалансованості соціально-економічних прав та інтересів сторін, зокрема шляхом активізації діяльності територіальних тристоронніх соціально-економічних рад;

6) продовжити проведення щотижневого моніторингу своєчасності виплати заробітної плати та погашення заборгованості з неї на підприємствах, розташованих на відповідних територіях, результати якого щочетверга надавати до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації для узагальнення;

7) вжити заходів щодо запобігання виникненню заборгованості з заробітної плати на економічно активних підприємствах комунальної форми власності. Ініціювати перед місцевими радами розірвання контрактів з керівниками комунальних підприємств, які неспроможні забезпечити додержання законодавства з оплати праці;

8) спільно з місцевими радами забезпечити своєчасну виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ і виконання бюджетними установами договірних зобов'язань перед підприємствами усіх форм власності за виконані роботи;

9) подавати інформацію про хід виконання цього пункту розпорядження до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом.

6. Запропонувати керівникам об'єднаних територіальних громад Запорізької області забезпечити (в межах повноважень) виконання пункту 5 цього розпорядження.

7. Забезпечити проведення щотижневого моніторингу своєчасності виплати заробітної плати та погашення заборгованості з неї, на підставі даних якого вживати заходів оперативного реагування до підприємств-боржників, та надання щочетверга до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації даних моніторингу для узагальнення:

1) Департамент промисловості та розвитку інфраструктури облдержадміністрації – щодо промислових підприємств державного сектору економіки (підприємства, у статутному фонді яких частка державної власності перевищує 25 %);

2) Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації – щодо підприємств сільського господарства;

3) Департамент розвитку економіки і торгівлі облдержадміністрації – щодо підприємств сфери торгівлі та малого підприємництва;

4) Департамент фінансів облдержадміністрації – щодо бюджетних установ та організацій, при цьому передавати негайно інформацію про факти виявлення несвоєчасної виплати або заборгованості з заробітної плати за рахунок бюджетних коштів;

5) Департамент житлово-комунального господарства та будівництва облдержадміністрації – щодо підприємств житлово-комунальної галузі.

8. Департаментам облдержадміністрації: промисловості та розвитку інфраструктури; агропромислового розвитку; екології та природних ресурсів, а також Управлінню містобудування та архітектури облдержадміністрації продовжити роботу із центральними органами виконавчої влади, у сфері управління яких знаходяться підприємства державного сектору економіки, що мають борги з заробітної плати, щодо забезпечення стабілізації господарської діяльності цих підприємств і погашення заборгованості перед їх працівниками.

Інформацію про результати проведеної роботи надавати до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації для узагальнення щомісяця до 15 числа.

9. Запропонувати Головному управлінню Держпраці у Запорізькій області:

1) організувати перевірки підприємств-боржників із заробітної плати за списками, надання яких передбачено в підпункті 3 п.13 цього розпорядження, та притягнення керівників цих підприємств до відповідальності за порушення законодавства з оплати праці;

2) інформувати про результати наглядової діяльності та вжиті до керівників підприємств заходи впливу щомісяця до 05 числа Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації.

10. Рекомендувати Головному територіальному управлінню юстиції у Запорізькій області за наявності законодавчо визначених підстав вносити до Департаменту з питань судової роботи та банкрутства Міністерства юстиції України пропозиції щодо притягнення арбітражних керуючих, які не виконують або неналежним чином виконують повноваження розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора, до дисциплінарної відповідальності.

Інформацію про проведену роботу надавати для узагальнення до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом.

11. Запропонувати Головному управлінню ДФС у Запорізькій області, Головному управлінню Пенсійного фонду України в Запорізькій області у справах про банкрутство, де вони є кредиторами, проаналізувати роботу арбітражних керуючих у 2016 році та у випадку не виконання або неналежного

виконання арбітражним керуючим своїх обов'язків звернутися зі скаргами на незаконні рішення, дії (бездіяльність) арбітражного керуючого до Головного територіального управління юстиції у Запорізькій області, Міністерства юстиції України або до господарського суду для вжиття до нього заходів реагування.

Інформацію про проведену роботу надавати для узагальнення до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом.

12. Обласній комісії з питань погашення заборгованості з заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат (далі – обласна комісія), що створена відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 18.05.2015 № 167 (зі змінами):

1) заслуховувати на засіданнях інформацію керівників територіальних органів центральних органів виконавчої влади, відповідальних за здійснення контролю за додержанням законодавства з оплати праці, про проведену роботу та її результати;

2) аналізувати стан виконання прийнятих обласною комісією рішень і вносити пропозиції щодо притягнення до відповідальності посадових осіб, які не забезпечили їх виконання.

13. Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації забезпечити:

1) здійснення моніторингу показників заробітної плати в розрізі видів економічної діяльності та територій області;

2) проведення моніторингу своєчасності виплати заробітної плати, погашення заборгованості з неї та додержання суб'єктами господарювання мінімальних державних гарантій з оплати праці, а також спеціального моніторингу погашення державними та комунальними підприємствами, установами та організаціями заборгованості з заробітної плати, страхових внесків до Пенсійного фонду України та обов'язкових платежів до державного та місцевих бюджетів;

3) надання списків підприємств, де за даними моніторингу має місце утворення або зростання існуючої заборгованості з заробітної плати, щомісяця до 05 числа Головному управлінню Держпраці у Запорізькій області для вжиття відповідних заходів реагування;

4) надання узагальненої інформації про хід виконання цього розпорядження голові облдержадміністрації щокварталу до 25 числа місяця, що настає за звітним періодом.

14. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження голови облдержадміністрації від 24.07.2014 № 371 “Про стан оплати праці на підприємствах, в установах та організаціях області”.

15. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Голова обласної
державної адміністрації

К.І. Бриль